

Statenmededeling

Onderwerp

Warmtetransitie in de gebouwde omgeving

Datum

10 december 2019

Documentnummer

GS: 4597759

PS: 4624000

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

de in 2019 behaalde resultaten in de warmtetransitie Brabant met een doorkijk naar 2020.

Aanleiding

In Brabant hebben wij de ambitie om in 2030 50% CO₂-reductie te realiseren, zoals door uw staten vastgesteld in de [Energieagenda 2019-2030](#) en [Uitvoeringsprogramma Energie 2020 - 2023](#). Als wij in Brabant de CO₂-reductie doelstelling willen halen, dan is het van belang om naast alle investeringen in zon en wind eveneens werk te maken van warmte. De provincie speelt een belangrijke faciliterende en stimulerende rol op regionaal niveau, waarbij het doel is om de warmtetransitie te versnellen.

Tijdens de behandeling van de begroting voor 2019 is [motie M40](#) aangenomen. In motie M40 verzoeken uw Staten ons college om te onderzoeken of wij in navolging van het Rijksprogramma voor aardgasvrije wijken de afvallers alsnog kunnen subsidiëren. Wij hebben uw Staten hier in mei 2019 via een [memo](#) over geïnformeerd. Beide activiteiten, zowel het behalen van de doelstelling als het Rijksprogramma voor aardgasvrije wijken, maken onderdeel uit van de warmtetransitie.

Bevoegdheid

De provincie heeft geen wettelijke bevoegdheid in de warmtetransitie. Wij informeren u in het kader van uw controlerende rol.

Kernboodschap

Datum

10 december 2019

Documentnummer

GS: 4597759

PS: 4624000

- 1. Wij zetten actief in op het versnellen van de warmtetransitie in Brabant.*
Afgelopen jaar is gewerkt aan het versnellen van de warmtetransitie. Wij sluiten aan bij de vier RES-regio's in Brabant. Dit doen wij door in elke RES-regio adviseurs voor aardgasvrije wijken (hierna adviseurs) in te zetten. De adviseurs werken mee bij de totstandkoming van de regionale energiestrategieën.

Daarnaast hebben de adviseurs in 2019 een eerste inventarisatie naar de voortgang in de warmtetransitie onder de Brabantse gemeenten uitgevoerd. Uit deze inventarisatie komt naar voren dat onze gemeenten nog niet of nauwelijks zijn gestart met het opstellen van de benodigde Transitievisies Warmte. In een gemeentelijke Transitievisie Warmte staat de visie van de gemeente en het tijdsfad waarin wijken worden verduurzaamd. Om dit proces te versnellen zijn de adviseurs in oktober jl. gestart om alle gemeenten in Brabant een workshop Transitievisie Warmte te geven. Door deze workshop worden gemeenten gestimuleerd om vervolgstappen te zetten.

De [tweede tender](#) van het Rijksprogramma proeftuinen aardgasvrije wijken (PAW) is op 1 december jl. van start gegaan en loopt tot 1 april 2020. De adviseurs hebben de opdracht gekregen om 12 potentiële subsidieaanvragen bij het Rijk te voorzien van advies om zo de onderliggende projecten te versterken.

Sinds mei 2019 is het [warmtebronnenregister](#) operationeel. Het is de ambitie om komend jaar het warmtebronnenregister nog verder te verrijken. Dit doen wij door themasessies per warmtebron te organiseren. Het doel hiervan is om gemeenten te voorzien van gedetailleerde data en informatie. Het warmtebronnenregister kan door gemeenten gebruikt worden bij het opstellen van de Transitievisies Warmte.

Tot slot is het de intentie om voor de zomer van 2020 te komen tot een Expertiseteam warmte voor Brabant. De doelstelling is om op regionaal niveau kennis binnen Brabant te verspreiden en hiermee versnelling binnen de warmtetransitie te realiseren.

- 2. Wij subsidiëren de pilot aardgasvrije wijken in Roosendaal en een onderzoek naar aquathermie in Breda. Dit conform uw motie M40.*
Het is de ambitie van de gemeente Roosendaal om een warmtenet te realiseren in de wijk het Westrand. Dit project is ingediend bij de eerste tender voor de proeftuinen van het PAW en is toen afgewezen. In navolging van uw [motie M40](#) is onderzocht of dit project alsnog doorgang kan vinden met provinciale subsidie. Dit is het geval. Ons college heeft in lijn met uw motie besloten om het projectplan voor een warmtenet in de wijk het

Westrand te subsidiëren zodat ruim 1000 woningen van het aardgas afgaan. Het is de ambitie van de gemeente Roosendaal om op termijn te komen tot een laagtemperatuurnet. In goed overleg met de gemeente is het projectplan zoals dat was ingediend bij de eerste tender verder verbeterd, waarbij wij onder andere hebben bevorderd dat de woningen goed geïsoleerd worden en de temperatuur van het warmtenet niet te hoog is en de komende jaren verder wordt verlaagd. Hiermee zorgen we ervoor dat het warmtenet op termijn ook met andere bronnen gevoed kan worden zodat een lock-in wordt voorkomen.

Datum

10 december 2019

Documentnummer

GS: 4597759

PS: 4624000

Naast het project in Roosendaal zijn wij ook betrokken bij het Icoonproject aquathermie¹ in Breda. Dit project beoogt de haalbaarheid van concrete toepassing van aquathermie aan te tonen. De locaties Gasthuisvelden en/of Crossmark lijken zich goed te lenen voor een collectieve warmtevoorziening waarbij gebruik wordt gemaakt van aquathermie uit de rivier de Mark. Om een beter zicht te krijgen op onder andere de ecologische gevolgen van aquathermie is in samenwerking met Deltares en TNO een subsidieaanvraag bij het Rijk ingediend om nader onderzoek te doen naar het toepasbaar maken van aquathermie.

Consequenties

Geen.

Europese en internationale zaken

Internationaal is in het [akkoord van Parijs](#) afgesproken om de opwarming van de aarde te beperken tot maximaal 2 graden Celsius ten opzichte van het pre-industriële tijdperk, waarbij het streven is om de opwarming beperkt te houden tot 1,5 graad.

Communicatie

Via een persbericht is de subsidie aan de gemeente Roosendaal voor een warmtenet in de wijk 't-Westrand bekend gemaakt.

Vervolg

Ook in 2020 blijven wij met de adviseurs aardgasvrije wijken en de ontwikkeling van een Brabants expertiseteam een actieve bijdrage leveren om de warmtetransitie in Brabant te versnellen.

Bijlage

- Geen.

¹ Aquathermie is de techniek dat warmte uit oppervlaktewater wordt gewonnen om nuttig in te zetten, in dit geval voor woningverwarming. Dit is een laagtemperatuurverwarming.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

Datum

10 december 2019

Documentnummer

GS: 4597759

PS: 4624000

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: mevrouw I.A.H.M. Cortenbach, (073) 681 26 79,
icortenbach@brabant.nl.

Opdrachtnemer: de heer M. Diependaal, (073) 680 89 45,
mdiependaal@brabant.nl.